

VERK. (/)

TILLBAKA (/LOVISA-RINGBORG) | NÄSTA (/EASTMANINSTITUTET)

ETT SAMTAL OM VERKET BLUE MED ANNIKA LARSSON

TEXT: KAROLINA PAHLÉN, PUBLICERAT 2017-04-01

(<http://www.vimeo.com/98962000>)

Stillbild från: Blue, 2014 av Annika Larsson. För att se verket klicka på bilden.

Annika Larssons videoinstallationer utforskar makt, kontroll och mänskliga relationer. I långsamma närbilder av enkla gester och handlingar eller bilder ur massmedia skapar hon fragmentariska narrativ. Hon undersöker hur vi och våra kroppar rör oss, agerar och reagerar med vår tid. Verket *Blue* från 2014 består av

För mig förkroppsligande verket på ett fysiskt sätt tankegångar som vår samtid väcker hos mig, tankegångar som än mer aktualiserats av de senaste månadernas politiska utveckling med begränsningar av vissa människors rörlighet, frihet

ett omfattande arkiv av fotografiska bilder från internet utskrivna på enkelt papper, de finns i ett numererat arkiv och sekvenser av dem presenteras som del av en installation på väggar och bord. Tillsammans med ett två-kanaligt videoverk och bildarkivet i bokform utgör de en storskalig installation. En video i stort format visar sekvenser av videomaterial nerladdat från internet och på en ipad visas textutdrag från Georges Batailles roman *Blue of noon* från 1935 (publicerad först 1957). Romanen är utgångspunkten för verket och nyckelord ur texten har legat till grund för sökningarna efter bilder och videos på internet.

Ditt omfattande verk *Blue tar avstamp i romanen Blue of Noon* av Georges Bataille som skrevs 1935 och utspelar sig mot bakgrunden av Europas annalkande fascism. Varför ville du arbeta med bokens narrativ och hur du gick tillväga?

Då jag läste boken första gången 2010 slogs jag av en känsla av att den handlade om vår tid i Europa nu. Mycket av det som utspelas i boken påminde om saker jag såg runt mig, som en ökande nationalism och xenofobi, men även känslan av en växande frustration och en impotens likt den huvudpersonen i boken upplever. Mitt eget arbete ligger också mycket nära det språk Bataille använder i boken, ett berättande som sker genom kroppsliga uttryck, gester, känslor, gränsöverskridande handlingar eller ren apati, och det var nog denna koppling som fick mig att aktivt börja jobba med den som utgångspunkt. Huvudpersonen i boken befinner sig hela tiden i ett tillstånd då han tycks ha tappat kontroll över sig själv, antingen genom gråt, skratt, darrningar eller berusning. Och en av frågorna jag ställde mig vid arbetets början var: Hur reagerar och agerar våra kroppar på vår samtid, en tid av sen kapitalism, kris, ökad nationalism, xenofobi och homofobi? Men jag frågade mig även: Vad finns det för politisk och social potential i de kroppar eller gester har, som samhället uppfattar som gränsöverskridande, okontrollerade eller avvikande? Och vad är det i dessa rörelser som samhällen i kris uppfattar som ett hot? Jag började med att söka på internet efter rörliga bilder som olika privatpersoner nyligen laddat upp, och utgick från tillstånd, platser och situationer ur Batailles bok. Med tiden så växte ett videoarkiv fram som jag använde till själva verket.

Du har beskrivit verket som en berättelse om ett samtida Europa, berättad genom kroppar och rörelser utom kontroll. Mycket av bild- och videomaterialet är närbilder av till exempel förvridna ansikten och händer men återkommande är även grupper av människor som på olika sätt tappar kontrollen över sina kroppar, känslor eller bryter mot uttalade eller outtalade fysiska eller sociala gränser. Bilderna är ibland påträngande fysiska, obehagliga och svåra att värja sig mot. En del av bilderna vittnar om försök att kontrollera kroppar; till exempel genom kirurgiska ingrepp

och möjlighet till uttryck. Vilka möjligheter tror du att finns i de oförklarliga, paradoxala och irrationella rörelserna i vår samtid?

Många av de beteenden och rörelser som vår ekonomiska, teknologiska och politiska situation idag skapar, bygger på att vi ska vara så förutsägbara som möjligt, som ett sätt för de som har makten att behålla kontroll, få oss att konsumera mer m.m. I det oförklarliga, paradoxala, irrationella och oförsägbara ligger det ett motstånd mot denna kontroll, en frihet som jag tror är nödvändig att försvara. Och kanske finns det även här ett redskap för att vända på maktstrukturer. För även om vår värld endast tillfälligt vänds upp och ned, genom en film eller ett skratt, så har man med en sådan okontrollerad rörelse ändå visat på att ett annat förhållande kan existera, eller i alla fall synliggjort vårt eget tänkandes begränsning.

Jag är intresserad av översättningen av Batailles text till en berättelse uppbyggd av samtida bilder samt förflyttningen av de digitala bilderna och videosekvenserna från internet till ett narrerat och organiserat arkiv/berättelse. Vad tänker du om de rörelserna?

Det var inte självklart till en början att materialet som jag hittade skulle användas till själva verket, men vad som slog mig under arbetets gång var hur alla dessa klipp från en mängd olika personer tillsammans formade ett slags gemensamt dokument över vår samtid, och hur dess polyfoniska karaktär bidrog till en komplexitet som jag sökte. Att arbeta direkt med dessa dokument blev också ett sätt för mig att förhålla mig till de utsuddade gränser vi har idag mellan seende och skapande, subjekt och objekt, verklighet och fiktion. Efter att ha jobbat länge med att redigera, klippa och klistra i Batailles text var den inte längre hans berättelse, utan min berättelse, samma sak uppstod i montaget av andras bilder. För mig är denna rörelse viktig, att saker kan förvandlas eller få befinna sig på flera platser samtidigt, att dessa bilder samtidigt som de bildar min berättelse har sin egen historia, men även att de har möjlighet att röra sig någon annanstans, och bilda nya formationer, betydelser och tankar.

Länk till bildarkivet i bokform, Blue Books:
http://www.annikalarsson.com/LARSSON_BLUE%20BO
(http://www.annikalarsson.com/LARSSON_BLUE%20BC)

Karolina Pahlén arbetar på Gerlesborgskolan där hon leder den publika verksamheten med utställningar och program.

medan andra visar försök att överskrida kroppens begränsningar. Då bilderna presenteras utan sin ursprungliga kontext blir de svåra att tyda eller värdera (politiskt och historiskt) och som i flera av dina tidigare verk landar gester, beteenden och mänskliga relationer på en slags symbol- eller teckennivå. Vad intresserar dig mest kring (förlust av) mänsklig kontroll, och vad berättar den för dig?

När vi förlorar kontrollen genom t.ex. skratt, tårar eller berusning så skapas en situation av något okänt som plötsligt invaderar oss, och som omvälver vår vanliga kurs. Ett slags tillstånd där inte bara världen utan även vi själva för tillfälligt är utom räckhåll. Något liknande sker i den rörliga bilden, då vi som betraktare konfronteras av en närbild utan sammanhang eller en sammansättning av två bilder genom montage. Det är detta okända som jag tycker är intressant att utforska, och jag tror att det finns mycket kraft i dessa irrationella, paradoxala, fria och oförklarliga rörelser. Men som du också påpekar är jag även intresserad av att undersöka det våld som sker i våra samhällens försök att kontrollera kroppar.

INNEHÅLL | APRIL - JUNI 2017

INNEHÅLL | JANUARI - MARS 2017

INNEHÅLL | OKTOBER - DECEMBER

INNEHÅLL | JULI - SEPTEMBER

INNEHÅLL | APRIL - JUNI

INNEHÅLL | JANUARI - MARS

©PHOTOGRAPHERS AND AUTHORS, VERK TIDSKRIFT (2017).
ALL PHOTOGRAPHS ARE THE COPYRIGHT PROPERTY OF THE PHOTOGRAPHERS
AND/OR THEIR GALLERIES. ALL RIGHTS RESERVED. NO PART OF THIS PUBLICATION
MAY BE REPRODUCED OR TRANSMITTED IN ANY FORM WITHOUT THE PRIOR
PERMISSION OF THE PUBLISHER.